

Renata Burchart

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

e-mail: rena@uwm.edu.pl

ORCID: 0000-0003-1382-6517

FAKTURY USTRUKTURYZOWANE W OBROCI GOSPODARCZYM. KORZYŚCI I WYZWANIA DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

DOI: 10.15611/pn.2022.3.01

JEL Classification: Q570, Q550

© 2022 Renata Burchart

Praca opublikowana na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe (CC BY-SA 4.0). Skrócona treść licencji na <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.pl>

Cytuj jako: Burchart, R. (2022). Faktury ustrukturyzowane w obrocie gospodarczym. Korzyści i wyzwania dla przedsiębiorców. *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu*, 66(3).

Streszczenie: Kolejnym etapem procesu cyfryzacji gospodarki i uszczelniania systemu podatkowego w Polsce jest wprowadzenie przez MF, za pośrednictwem portalu KSeF, faktur ustrukturyzowanych. Używanie nowego systemu od 1.01.2022 r. jest dobrowolne, ale od 1.01.2024 r. e-faktury będą rozwiązaniem obligatoryjnym. Celem badań jest analiza stanu prawnego oraz identyfikacja korzyści i utrudnień dotyczących stosowania e-faktur w obrocie gospodarczym. Do podstawowych korzyści wynikających z wdrożenia nowego systemu należą: automatyzacja procesów fakturowania i księgowania czy zwolnienie podatników z obowiązku archiwizowania faktur. Oprócz korzyści podatnicy wskazują również na szereg wyzwań związanych z nowym obowiązkiem, takich jak: opracowanie nowych procedur związanych z wystawianiem i otrzymywaniem e-faktur czy brak możliwości poprawek w procesie fakturowania. Dostosowanie organizacji do wymogów KSeF, w opinii podatników, jest jednym z największych cyfrowych wyzwań w polskim systemie podatkowym.

Słowa kluczowe: faktura ustrukturyzowana, Krajowy System e-Faktur, korzyści i wyzwania wprowadzenia e-faktur, struktura logiczna e-faktury.

1. Wstęp

Faktura ustrukturyzowana ma swoje początki w regulacjach Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/55/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie fakturowania elektronicznego w zamówieniach publicznych. Głównym celem jej wprowadzenia było ułatwienie handlu pomiędzy państwami, które są członkami Unii Europejskiej.

W Polsce Platforma Elektronicznego Fakturowania (PEF) została wprowadzona Ustawą z dnia 9 listopada 2018 r. o elektronicznym fakturowaniu w zamówieniach publicznych, koncesjach na roboty budowlane lub usługi oraz partnerstwie publiczno-prywatnym. Na podstawie Rozporządzenia Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 25 kwietnia 2019 r. za pośrednictwem PEF, oprócz faktur elektronicznych w formie dokumentów ustrukturyzowanych, mogą być przekazywane również zamówienia, potwierdzenia odbioru, awiza dostaw, a także faktury i noty korygujące. Wspomniana platforma jest – jak do tej pory – przeznaczona dla dwóch rodzajów podmiotów. Są nimi podmioty zamawiające w ramach zamówień publicznych, a także wykonawcy tych zamówień. Od 18 kwietnia 2019 r. obowiązkiem odbierania e-faktur zostały objęte zamówienia o wartości powyżej 30 000 euro, a od 1 sierpnia 2019 r. obowiązek rozszerzono na wszystkie zamówienia (Grabińska-Grabowska, 2021, s. 2).

Przepisy regulujące funkcjonowanie Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) i określające zasady wystawiania faktur ustrukturyzowanych¹ za pomocą KSeF weszły w życie 1 stycznia 2022 r. na podstawie Ustawy z 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw² (*Informacje o KSeF*, 2022, s. 2; *KSeF INSIGHT Standard*, 2021, s. 1).

Prace nad ustawą o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług trwały kilka miesięcy. Projekt został opublikowany przez Ministerstwo Finansów 5 lutego 2021 r., a następnie przeprowadzone były konsultacje publiczne. Uwagi dotyczące poprawności merytorycznej i logicznej struktury można było zgłaszać do 23 lutego 2021 r. (Grabińska-Grabowska, 2021, s. 2). W wyniku uwag zgłoszonych przez podatników w sierpniu 2021 r. Ministerstwo Finansów opublikowało znowelizowaną wersję projektu. Ostateczne brzmienie nowych przepisów ukształtowano po rozpatrzeniu poprawek Senatu i przyjęciu ustawy przez Sejm 29 października 2021 r. (Więńsko i Wojciechowska, 2021, s. 4).

Zgodnie z art. 2 pkt 32a ustawy o VAT fakturą ustrukturyzowaną jest faktura wystawiona przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur wraz z przydzielonym numerem identyfikującym tę fakturę w tym systemie (Huczko, 2022a, s. 2). Jest to faktura elektroniczna, zawierająca odpowiednie informacje, określone w przepisach, mająca ustaloną formę, zapisana w formacie elektronicznym XML³. Format musi umożliwić właściwe odczytywanie oraz przetwarzanie danych, które zostały zawarte na doku-

---

¹ Faktura ustrukturyzowana nazywana jest e-fakturą lub u-fakturą. W publikacji posłużono się nazwą „e-faktura”.

² Ustawą z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U., poz. 2076) wprowadzono zmiany do Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2021 r., poz. 685 ze zm.) (*Faktura ustrukturyzowana. Broszura informacyjna dot. struktury FA(1)*, 2022, s. 1).

³ Z informacji, jakie podało Ministerstwo Finansów, wynika, że faktury ustrukturyzowane będą mogły mieć również format PDF, ale tylko pod warunkiem że będą zawierały ustrukturyzowane dane rozpoznawane przez systemy księgowo (Grabińska-Grabowska, 2021, s. 3).

mencie (np. datę sprzedaży, datę wystawienia, dane kontrahentów czy kwoty). Informacje zawarte na fakturze nie są zatem zapisane w formie obrazu, a znaczników, które przekazują potrzebne dane w ustrukturyzowany sposób (Olejniczak, 2021, s. 3).

Zgodnie z art. 106nc pkt 1 ustawy o VAT Krajowy System e-Faktur to narzędzie udostępnione przez Ministerstwo Finansów do wystawiania, dostarczania, odbioru i przechowywania faktur ustrukturyzowanych (*KSeF INSIGHT Standard*, 2021, s. 1). Przedsiębiorca nie będzie dostarczać swoim kontrahentom faktur ustrukturyzowanych e-mailem czy pocztą, lecz przez system, który będzie sprawdzać zgodność dokumentu (*Krajowy System e-Faktur – wszystko...*, 2021, s. 1).

KSeF jako narzędzie walki z nadużyciami w obszarze VAT nie jest pomysłem polskich prawodawców. Takie rozwiązanie jest już stosowane w Hiszpanii, Portugalii oraz we Włoszech (Grabińska-Grabowska, 2021, s. 3). Polska jest czwartym krajem w Unii Europejskiej, który zdecydował się na wdrożenie Krajowego Systemu e-Faktur (*KSeF INSIGHT Standard*, 2021, s. 4; Wieńsko i Wojciechowska, 2021, s. 3).

Wprowadzenie faktur ustrukturyzowanych jako obowiązkowej i wyłącznej formy faktury wystawianej przez podatników wymagało specjalnej decyzji derogacyjnej Rady Unii Europejskiej. 30 marca 2022 r. Komisja Europejska przedstawiła projekt takiej decyzji Radzie UE, która została przez nią przyjęta⁴ (Obowiązkowe faktury ustrukturyzowane, 2022, s. 1).

2. Założenia metodyczne badań

Cele analizy stanowią prezentacja stanu prawnego oraz identyfikacja korzyści i utrudnień w zakresie obowiązkowości stosowania faktur ustrukturyzowanych w obrocie gospodarczym w Polsce.

Analizie poddano: krajowe i międzynarodowe akty prawne, takie jak: Ustawa z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku VAT czy Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/55/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie fakturowania elektronicznego w zamówieniach publicznych, artykuły naukowe, opinie ekspertów, biegłych rewidentów i doradców podatkowych pobrane ze stron internetowych, głównie z platform dla służb finansowo-księgowych (INFOR, GOFIN).

Narzędziem badawczym był wywiad niestandardyzowany przeprowadzony osobiście i telefonicznie z osobami, które są odpowiedzialne za wprowadzanie i funkcjonowanie faktur ustrukturyzowanych w działach księgowości w swoich jednostkach.

---

⁴ Na EUR-Lex w oficjalnej bazie aktów prawnych Unii Europejskiej opublikowano projekt z 10 czerwca 2022 r. decyzji wykonawczej Rady Unii Europejskiej upoważniającej Rzeczpospolitą Polskę do stosowania szczególnego środka stanowiącego odstępstwo od art. 218 i 232 dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej. Z tego projektu decyzji derogacyjnej wynika, że obowiązkowe stosowanie Krajowego Systemu e-Faktur i faktur ustrukturyzowanych będzie możliwe w Polsce od 1 stycznia 2024 r. (Huczko, 2022b, s. 2).

3. Faktury ustrukturyzowane i KSeF w przepisach prawnych i w ocenie praktyków

Wdrożenie KSeF to kolejny etap cyfryzacji usług oferowanych przez Ministerstwo Finansów. Proces wdrażania ustrukturyzowanych faktur w Polsce następuje stopniowo. Resort finansów od 1 października 2021 r. udostępnił bezpłatny portal KSeF, od 1 stycznia 2022 r. podatnicy mogą dobrowolnie przekazywać e-faktury za pośrednictwem KSeF, a od 1 stycznia 2024 r. wystawianie e-faktur stanie się najprawdopodobniej obowiązkowe dla wszystkich podmiotów gospodarczych (*Polska e-faktura B2B...*, 2021, s. 1).

Przepisy wprowadzające KSeF nie określają nowych elementów, które powinny znajdować się w treści faktury. Podatnik nie jest zatem zobowiązany przy stosowaniu e-faktur do raportowania danych w zakresie szerszym niż te wymagane ustawą o VAT.

Wiele z pól w strukturze logicznej (schemie) faktury ustrukturyzowanej to pola opcjonalne. Ich nieuzupełnienie nie będzie stanowić problemu pod względem technicznym związanym z walidacją pliku. Nawet bez uzupełnienia tych pól faktura zostanie bowiem przez system przyjęta. Zgodnie z opublikowanymi informacjami Ministerstwa Finansów wśród tych pól są także tzw. dodatkowe elementy faktury, które nie wynikają z przepisów VAT. Są to pola opcjonalne dotyczące informacji wymaganych od strony merytorycznej czy biznesowej (analogicznie do schemy JPK_FA). Mając to na uwadze, wydaje się, że odpowiednia identyfikacja i klasyfikacja pól opcjonalnych są bardzo ważne na etapie przygotowania do wdrożenia (Wróblewska, Michalak i Weber, 2022, s. 3).

Według art. 106nb ustawy o VAT z Krajowego Systemu e-Faktur może korzystać sześć grup podmiotów⁵. Należą do nich:

1. Podatnik.
2. Podmioty wskazane przez podatnika.
3. Podmioty, o których mowa w art. 106c ustawy o VAT (a więc organy egzekucyjne określone w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz komornicy sądowi wykonujący czynności egzekucyjne w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania cywilnego).
4. Osoby fizyczne wskazane przez podmioty, o których mowa w art. 106c ustawy o VAT.
5. Osoby fizyczne wskazane w zawiadomieniu o nadaniu lub odebraniu uprawnień do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur, którym podatnik lub podmioty, o których mowa w art. 106c, nadali uprawnienia do korzystania z tego systemu.
6. Podmioty inne niż wymienione w pkt 1-5, wskazane przez osoby fizyczne korzystające z Krajowego Systemu e-Faktur, jeżeli prawo do wskazywania innego podmiotu wynika z uprawnień nadanych tym osobom fizycznym (Krywan, 2022, s. 5).

---

⁵ Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa w drodze rozporządzenia sposoby uwierzytelniania podmiotów korzystających z KSeF (art. 106r pkt 3 ustawy o VAT).

Funkcjonowanie Krajowego Systemu e-Faktur odbywa się według etapów, które zaprezentowano w tab. 1.

Tabela 1. Etapy funkcjonowania Krajowego Systemu e-Faktur

Lp.	Etapy funkcjonowania KSeF
1	Sprzedawca wystawia fakturę ustandaryzowaną w swoim systemie finansowo-księgowym
2	Przesyła ją na platformę Ministerstwa Finansów
3	Platforma KSeF identyfikuje faktury i weryfikuje ich zgodność z aktualnym wzorem
4	Platforma udostępnia ją nabywcy
5	Nabywca może pobrać dokument z platformy za pomocą swojego konta

Źródło: opracowanie własne na podstawie (*Krajowy System e-Faktur – wszystko...*, 2021, s. 2).

Zgodnie z aktualną wersją struktury logicznej faktur ustrukturyzowanych nie ma możliwości dołączenia żadnych załączników w postaci zewnętrznych plików do faktur wystawionych w KSeF, stąd wszelkie dodatkowe informacje dołączane dotychczas do faktury (np. specyfikacje zafakturowanych towarów czy protokoły) albo będą musiały być wysyłane odrębnie od faktury, poza tym systemem, czyli np. mailowo, albo faktura po wystawieniu w KSeF będzie przekazywana poza systemem razem z odpowiednimi załącznikami. Dodatkowym rozwiązaniem może być umieszczenie załączników w specjalnym repozytorium, przygotowanym przez wystawcę faktury, i dodanie indywidualnych linków do załączników w treści faktury wystawianej w KSeF, co pozwoli odbiorcy na szybkie pobranie i jednoznaczne przyporządkowanie odpowiednich załączników do faktur⁶.

Należy pamiętać, że w okresie przejściowym jednoczesne wystawienie faktury w KSeF oraz w systemie księgowym organizacji będzie skutkowało wprowadzeniem do obrotu dwóch faktur za tę samą usługę lub towar. Taka sytuacja będzie się wiązać z koniecznością naliczenia podatku VAT za obie faktury.

Zgodnie z wyjaśnieniami Ministerstwa Finansów oraz przedstawicieli spółki odpowiedzialnej za funkcjonowanie systemu KSeF tzw. bramka KSeF będzie sprawdzać jedynie techniczną poprawność danych, weryfikując je ze wzorcowym schematem XSD, oraz weryfikować, czy osoba wystawiająca fakturę posiada stosowne uprawnienie. Oznacza to, że możliwe będzie wystawienie za pośrednictwem KSeF faktur zawierających błędy merytoryczne, w tym błędy rachunkowe, ponieważ system nie będzie ich weryfikował. Wówczas niezbędne będzie wystawienie faktury korygującej. Mając to na uwadze, organizacje powinny zapewnić odpowiednie mechanizmy

⁶ Jako namiastkę załączników w schemie e-faktur można potraktować węzeł „Dodatkowy opis”. Element ten składa się z par znaczników klucz-wartość, w których podawać można dowolne wartości tekstowe. W takiej sytuacji, jeżeli tylko dane, które miałyby znaleźć się w załączniku, można przedstawić za pomocą tekstu, wymieniony węzeł może stanowić pewne ułatwienie. Nie ma natomiast możliwości powiązania e-faktury z odrębnym plikiem mającym stanowić załącznik (Wróblewska i in., 2022, s. 3).

weryfikujące poprawność danych⁷ przed ich wysłaniem do KSeF, co pozwoli na ograniczenie ryzyka błędów ujawnionych podczas kontroli (Wróblewska i in., 2022, s. 3).

Dodatkowo warto zaznaczyć, że sam proces pobierania faktur może również budzić wątpliwości i wymagać odpowiedniego ustawienia/dostosowania procesów w przedsiębiorstwie. Zgodnie z obecnie dostępnymi materiałami opisującymi działanie systemu taka informacja nie będzie w żaden sposób notyfikowana. To na odbiorcy faktury ciążyć będzie obowiązek bieżącej weryfikacji, czy dla danej spółki nie zostały wystawione nowe faktury. Warto również wskazać, że w celu odebrania e-faktury przez nabywcę nie musi on dysponować numerem KSeF faktury. Wyjątkiem jest tzw. anonimowy dostęp do faktury.

Umożliwienie „anonimowego” dostępu do widoku faktury będzie możliwe za pośrednictwem linku, który będzie mógł być generowany przez wystawcę faktury za pośrednictwem API. Każdy posiadacz tego linku, niezależnie od posiadania konta w KSeF, będzie miał dostęp do wystawionej faktury – wystarczy, że będzie posiadał informację identyfikującą daną fakturę: numer identyfikujący fakturę w KSeF, numer faktury, numer NIP, imię i nazwisko lub nazwę nabywcy czy też kwotę należności ogółem.

Tabela 2. Funkcje Krajowego Systemu e-Faktur

Funkcje KSeF
Uwierzytelnienie oraz weryfikacja posiadanych uprawnień do wystawiania e-faktur ustrukturyzowanych
Powiadamanie podatnika lub podmiotu uprawnionego o uprawnieniach, o wystawianiu, dostępie i generowaniu faktur ustrukturyzowanych
Wystawianie i dostęp do faktur ustrukturyzowanych przez podatnika lub podmioty uprawnione
Otrzymywanie faktur ustrukturyzowanych
Przechowywanie faktur ustrukturyzowanych
Oznaczenie faktur ustrukturyzowanych numerem identyfikującym przydzielonym przez ten system
Weryfikowanie zgodności faktur ustrukturyzowanych ze wzorem faktury ustrukturyzowanej
Analiza i kontrola prawidłowości danych z faktur ustrukturyzowanych
Powiadamanie podatnika albo podmiotu uprawnionego do wystawienia faktury ustrukturyzowanej o: <ul style="list-style-type: none"> • dacie i czasie wystawienia faktury ustrukturyzowanej oraz numerze identyfikującym fakturę ustrukturyzowaną przydzielonym przez ten system, • odrzuceniu faktury ustrukturyzowanej – w przypadku niezgodności ze wzorem faktury ustrukturyzowanej, • braku możliwości wystawienia faktury ustrukturyzowanej – w przypadku niedostępności Krajowego Systemu e-Faktur
Powiadamanie podmiotu, który nie posiada uprawnień, o braku możliwości wystawienia faktury ustrukturyzowanej lub o braku dostępu do faktur ustrukturyzowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie (*Faktury ustrukturyzowane: e-faktura 2021 (KSeF)*, 2021, s. 2; Krywan, 2022, s. 3; Ustawa z dnia 11 marca..., 2004, art. 106nd pkt 2).

Krajowy System e-Faktur jest systemem teleinformatycznym, którego funkcje zaprezentowano w tabeli 2.

⁷ Systemy ELLITEQ czy INSIGHT Standard są przykładowymi, innowacyjnymi, proponowanymi rozwiązaniami informatycznymi dla przedsiębiorców, służącymi do obsługi procesu przesyłania faktur ustrukturyzowanych do/z Krajowego Systemu e-Faktur (*KSeF INSIGHT Standard*, 2021, s. 2).

4. Korzyści z funkcjonowania faktur ustrukturyzowanych

Dzięki wprowadzeniu faktur ustrukturyzowanych organy podatkowe zyskają nowe zaawansowane narzędzie do tzw. e-kontroli podatników, za pomocą którego będą mogły na bieżąco monitorować transakcje handlowe pomiędzy podatnikami (Grabińska-Grabowska, 2021, s. 2). Należy podkreślić, że oprócz uszczelnienia kontroli podatku VAT wprowadzenie systemu będzie miało również wiele zalet dla samych przedsiębiorców.

Korzyści dla przedsiębiorców związane z wdrożeniem nowego sposobu fakturowania stanowią:

1. Skrócenie czasu oczekiwania na zwrot podatku VAT z 60 do 40 dni. Okres zwrotu skróci się o 20 dni. Aby taki zwrot uzyskać, trzeba będzie spełnić kilka warunków. Podatnik będzie musiał w danym okresie rozliczeniowym wystawiać wyłącznie faktury ustrukturyzowane. Musi też być przez kolejne 12 miesięcy poprzedzających bezpośrednio okres, w rozliczeniu za który została wykazana różnica podatku do zwrotu, zarejestrowany jako podatnik VAT czynny oraz posiadać w tym okresie rachunek rozliczeniowy lub imienny rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej zawarty w wykazie podatników VAT (tzw. biała lista). Co jednak najważniejsze, kwota podatku naliczonego lub kwota różnicy podatku nierozliczona w poprzednich okresach rozliczeniowych i wykazana w deklaracji do zwrotu nie będzie mogła przekraczać 3000 zł. Wszystkie te warunki trzeba będzie spełnić łącznie (Jaszczyński i Barański, 2022, s. 1; *Polska e-faktura B2B...*, 2021, s. 2).

2. Ujednolicony wzór otrzymywanych faktur. Dzięki temu będzie możliwe szybsze weryfikowanie i porównywanie przekazywanych dokumentów. Wpływie to również na znaczne ograniczenie przeszkód w handlu między krajami Unii Europejskiej, które są powodowane różnicami w zakresie norm technicznych oraz w zakresie przepisów prawnych krajów członkowskich (Barański, Roman i Stankiewicz, 2022, s. 1; Grabińska-Grabowska, 2021, s. 3).

3. Uproszczenie rozliczenia między firmami i zapewnienie im bezpieczeństwa obrotu i gwarancji dostarczenia. Odpowiedzialność doręczenia faktury do kontrahenta będzie spoczywać na KSeF. Faktura pozostanie w bazie danych MF, zatem w konsekwencji nie ulega zniszczeniu czy zaginięciu. Nie będzie już konieczności wystawiania jej duplikatów. Ponieważ nie będzie możliwe zagubienie lub zniszczenie faktury wystawionej za pośrednictwem KSeF, do faktur ustrukturyzowanych nie będą miały zastosowania przepisy regulujące zasady wystawiania duplikatów faktur (art. 106l ustawy o VAT). Nie będzie też możliwości wystawiania przez KSeF not korygujących, ale nadal będzie można je wystawiać na zasadach dotychczasowych, czyli zgodnie z art. 106k ust.1-4 ustawy o VAT, poza KSeF (Węgielska, 2021, s. 3).

4. Możliwość automatyzacji procesów fakturowania i księgowania. W praktyce oznacza to, że w systemie przygotowanym na odbiór takiej faktury przedsiębiorca zaczyta dane bez konieczności ich ręcznego wprowadzania oraz bez konieczności skanowania, odczytywania faktury przez OCR i poprawiania danych, których OCR nie odczytał. Im więcej takich faktur w obrocie gospodarczym, tym procesy zwią-

zane z księgowaniem wydatków będą prostsze, wygodniejsze, szybsze i nie będą zawierały błędów (Szpytko-Waszczyszyn, 2021, s. 4).

5. Zniesienie konieczności wysyłki na żądanie organów podatkowych struktury Jednolitego Pliku Kontrolnego dla Faktur (JPK_FA) (*Polska e-faktura B2B...*, 2021, s. 1).

6. Zwolnienie podatników z obowiązku przechowywania i archiwizacji faktur. Faktury ustrukturyzowane będą przechowywane w KSeF przez 10 lat, licząc od końca roku, w którym zostały wystawione. Do faktur ustrukturyzowanych nie będą miały zatem zastosowania przepisy dotyczące przechowywania i archiwizacji faktur, o których mowa w art. 112 i art. 112a ustawy VAT. Jeżeli gwarantowany ustawowo okres przechowywania faktur ustrukturyzowanych w KSeF byłby niewystarczający, podatnik może poza systemem dalej przechowywać faktury ustrukturyzowane, do czasu upływu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego (*Krajowy System e-Faktur – wszystko...*, 2021, s. 2).

5. Zagrożenia dotyczące wprowadzenia faktur ustrukturyzowanych

Niewątpliwie wprowadzenie KSeF oraz faktur ustrukturyzowanych jest dla przedsiębiorców większym przedsięwzięciem niż wprowadzona ostatnio struktura JPK_VAT. Nowy obowiązek dotyczący używania SKeF wiąże się ze zmianą podejścia do jednej z najważniejszych czynności podejmowanych przez firmy – do procesu fakturowania. Nowe wyzwania dla przedsiębiorców w związku z tym obowiązkiem stanowią:

1. Pojawienie się nowego rodzaju faktur, których obieg będzie się odbywał jedynie drogą elektroniczną, co będzie wymagało od przedsiębiorców opracowania nowych procedur dotyczących obiegu dokumentów, archiwizacji czy samego wystawiania faktur (Węgielska, 2021, s. 4).

2. Konieczność spełnienia warunku, by każda e-faktura odpowiadała swojej strukturze logicznej. Ewentualne błędy (jak np. niewypełnienie wszystkich pól, które w ramach struktury są obowiązkowe) będą wywoływać skutek w postaci odrzucenia e-faktury. Struktura logiczna e-faktury zawiera też pola fakultatywne, które stają się obligatoryjne w momencie wypełnienia określonych węzłów/sekwencji. W konsekwencji w przypadku wypełniania fakultatywnych węzłów zawartych w e-fakturze pola obowiązkowe w tym węźle muszą zostać wypełnione w celu zapewnienia skuteczności wysyłki pliku faktury (Wróblewska i in., 2022, s. 3).

3. Brak możliwości poprawienia faktury przed wprowadzeniem jej do obrotu (tak jak często ma to miejsce). Nie będzie też już możliwe stosowanie uproszczeń w fakturowaniu oraz rozliczaniu VAT-u (Olejniczak, 2021, s. 2).

4. Możliwy zbyt krótki, mimo że zapowiedziany, termin wprowadzenia obowiązkowych e-faktur. Chodzi nie tylko o sam obieg faktur, ale o procesy rozliczeniowe, systemy bonusowe, zamykanie ksiąg, terminowe płatności, zabezpieczenie

płynności w firmach. E-faktury wiążą się bowiem ze zmianą procesu fakturowania sprzedaży i zakupów, która wpływa na wiele innych procesów w przedsiębiorstwie. Samo rozpoznanie obszarów, na które oddziałuje taka zmiana, a następnie wprowadzenie tych zmian, większym firmom może zająć wiele miesięcy (*Faktury ustrukturyzowane obowiązkowo od 2023 r.*, 2021, s. 2).

5. Niewyeliminowanie przez nowy system celowych opóźnień i problemów związanych z nieściągalnością płatności, choć przyspieszy on otrzymywanie faktur za towary i usługi.

6. Fakt, na który wskazują eksperci, według których najtrudniej będzie wdrożyć zmiany jednostkom stosującym aktualnie wyłącznie faktury papierowe. Podatnicy, którzy korzystają ze stale aktualizowanych systemów finansowo-księgowych, powinni dość sprawnie poradzić sobie z wprowadzeniem KSeF do ich systemów (*Zmiany w fakturowaniu od stycznia 2022 r.*, 2022, s. 2). Natomiast małe firmy, planujące przenieść obowiązek wystawiania faktur do biur rachunkowych, muszą liczyć się ze znaczną podwyżką opłat księgowych. Dla tych przedsiębiorstw wprowadzenie nowego obowiązku może spowodować przejście do szarej strefy lub rezygnację z prowadzenia działalności.

7. Mogący wystąpić brak ciągłości numeracji faktur sprzedaży, które są w przedsiębiorstwach często wystawiane przez kilkanaście osób. Aby uniknąć takiego zagrożenia, wszyscy pracownicy powinni zapoznać się wcześniej z nowymi regulacjami, zanim KSeF stanie się obowiązkowy (*Obowiązkowe faktury ustrukturyzowane*, 2022, s. 2).

Według doradców podatkowych większość podmiotów korzystających z komercyjnych rozwiązań zostanie przy nich, pomimo udostępnienia przez Ministerstwo Finansów bezpłatnego narzędzia do wystawiania faktur ustrukturyzowanych i pomimo wyższych kosztów. Zdecydują o tym zapewne wygoda i czas związany z uczeniem się nowego interfejsu programu udostępnionego przez MF. Nie bez znaczenia jest fakt, że firmy, które korzystają z programów komercyjnych, mogą liczyć na wsparcie techniczne licencjonodawców (Stoch-Mike, 2022, s. 4).

6. Zakończenie

Istotą faktur ustrukturyzowanych są ich wystawianie według jednego wzorca, co odbywa się na podstawie ich struktury logicznej (schemy), w formacie XML, ustalonej przez Ministerstwo Finansów, oraz przechowywanie i przetwarzanie tak wystawionych faktur w scentralizowanym Krajowym Systemie e-Faktur. System sprawdza poprawność przesyłanych do niego faktur i decyduje o ich dopuszczeniu do obrotu. Zapewnia on ponadto organom podatkowym bieżący wgląd w wystawiane przez podatników faktury.

System od 1 stycznia 2022 r. jest dobrowolny, a od 1 stycznia 2024 r. wszyscy podatnicy będą obowiązani do jego używania. W praktyce oznacza to wyeliminowa-

nie z obrotu faktur w formie zarówno papierowej, jak i elektronicznej (skan faktury papierowej czy też faktura w pliku w formacie PDF).

Dzięki wprowadzeniu KSeF wystawianie i doręczanie faktur będzie odbywało się zdecydowanie szybciej. Ujednolicony wzór faktur wyeliminuje również błędy ludzkie, polegające m.in. na pominięciu elementów faktury czy istotnych informacji. Faktury ustrukturyzowane będą przechowywane w KSeF przez 10 lat, co spowoduje zwolnienie przedsiębiorców z obowiązku ich archiwizowania dokumentów.

Dzięki udostępnieniu KSeF podatnicy zyskają możliwość bezpieczniejszego rozliczania obrotu ze swoimi kontrahentami, co przełoży się na poprawę płynności finansowej. Korzystanie z systemu przyspieszy też zwrotu podatku VAT z 60 do 40 dni.

Komunikacja z Krajowym Systemem e-Faktur, w przypadku wystawiania faktur w systemie finansowo-księgowym podatnika, ma się odbywać za pośrednictwem zdefiniowanego połączenia (API). Wybór oprogramowania, oferowanych przez nie funkcjonalności oraz zabezpieczeń leży po stronie przedsiębiorców. Dlatego zarówno komunikacja z KSeF, jak i wybór odpowiedniego dostawcy rozwiązania wydaje się nadrzędnym wyzwaniem technologicznym oraz procesowym, z którym firmy spotykają się, planując wdrożenie tych rozwiązań w organizacji.

W drugim kwartale 2022 roku Ministerstwo Finansów udostępniło bezpłatną aplikację oprogramowania e-Mikrofirma, która umożliwi wystawianie i odbieranie faktur ustrukturyzowanych dla sektora MŚP (*Faktury ustrukturyzowane i Krajowy System e-Faktur*, 2022, s. 2). Niestety duże spółki będą zobowiązane do samodzielnego dostosowania systemów podatkowych i księgowych do nowego obowiązku.

Dla podatników wprowadzenie faktur ustrukturyzowanych oznacza konieczność dostosowania systemów finansowo-księgowych do nowych wymogów technologicznych Ministerstwa Finansów. Tych wymogów jest wiele, a proces ten można przyrównać do procesu wdrażania przed kilku laty Jednolitych Plików Kontrolnych, który dla wielu firm stanowił poważne wyzwanie logistyczne i technologiczne. Dlatego organizacje powinny jak najwcześniej przeanalizować możliwość zastosowania e-faktur oraz ich strukturę logiczną udostępnioną przez MF i przygotować przedsiębiorstwo do korzystania z tego narzędzia.

Dla wielu podatników wprowadzenie faktur ustrukturyzowanych będzie stanowiło duże wyzwanie, równoznaczne z koniecznością podjęcia czasochłonnych przygotowań oraz implementacji nowych rozwiązań pod kątem merytorycznym, procesowym i technologiczno-infrastrukturalnym.

Środowiska biznesowe, finansowe, podatkowe oraz technologiczne zgodnie uznają, że dostosowanie organizacji do wymogów Krajowego Systemu e-Faktur to w nadchodzących latach jedno z największych cyfrowych wyzwań. Będzie ono prawdziwą rewolucją w polskim systemie podatkowym.

Literatura

- Barański, P., Roman, I. i Stankiewicz T. (2022). *Moduł faktur ustrukturyzowanych. Wybrane funkcjonalności*. Pobrane z https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/pl/Documents/Brochures/pl_Deloitte_taxCube_efaktury_wsparcie.pdf?nc=42
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/55/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie fakturowania elektronicznego w zamówieniach publicznych
- Dyrektywa wykonawcza Rady Unii Europejskiej 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej
- Faktura ustrukturyzowana. Broszura informacyjna dot. struktury FA(1)*. (2022). Pobrane z <https://www.podatki.gov.pl/media/7594/broszura-informacyjna-fa-1-04022022.pdf>
- Faktury ustrukturyzowane: e-faktura 2021 (KSeF)*. (2021). Pobrane z <https://jpk.info.pl/faktury/e-faktura-ustrukturyzowana-ksef/>
- Faktury ustrukturyzowane i Krajowy System e-Faktur*. (2022). Pobrane z <https://www2.deloitte.com/pl/pl/pages/tax/articles/odpowiedzi-na-wybrane-pytania-po-webinarze-KSeF.html>
- Faktury ustrukturyzowane obowiązkowo od 2023 r.* (2021). Pobrane z <https://jpk.info.pl/aktualnosci/faktury-ustrukturyzowane-obowiazkowo-od-2023/>
- Grabińska-Grabowska, I. (2021). Faktury ustrukturyzowane. Alternatywna opcja dla faktur w formie elektronicznej i papierowej. *Biuletyn Euro Info*, (6/2021). Pobrane z <https://www.parp.gov.pl/component/content/article/73666:faktury-ustrukturyzowane-alternatywna-opcja-dla-faktur-w-formie-elektronicznej-i-papierowej>
- Huczko, P. (2022a). *Krajowy System e-Faktur (KSeF) a faktury ustrukturyzowane – wystawianie, otrzymanie*. Pobrane z <https://ksiegowosc.infor.pl/podatki/vat/faktura/5448866,Krajowy-System-eFaktur-KSeF-faktury-ustrukturyzowane.html>
- Huczko, P. (2022b). *KSeF i e-Faktury obowiązkowe od 2024 roku – projekt decyzji derogacyjnej Rady UE*. Pobrane z <https://ksiegowosc.infor.pl/wiadomosci/5509078,KSeF-i-efaktury-obowiazkowe-od-2024-roku-projekt-decyzji-derogacyjnej-Rady-UE.html>
- Informacje o KSeF*. (2022). Serwis Ministerstwa Finansów. Pobrane z <https://www.podatki.gov.pl>
- Jaszczyński, M. i Barański, P. (2022). *Faktury ustrukturyzowane. Krajowy System e-Faktur od podszewki*. Pobrane z https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/pl/Documents/Prezentacje-webinary/pl_Deloitte_Faktury_ustrukturyzowane_webinar_16maja2022.pdf?nc=42
- Kiela, M. (2021). *E-faktury ustrukturyzowane od 2022 r. Czy znikną faktury papierowe?* Pobrane z <https://ksiegowosc.infor.pl/podatki/vat/faktura/5327480,Efaktury-ustrukturyzowane-od-2022-r-Czy-znikna-faktury-papierowe.html>
- Krajowy System e-Faktur – wdrożenie*. (2021). Pobrane z https://taxinsight.pl/krajowy-system-e-faktur-wdrozenie/?preview=true&gclid=Cj0KCQjw06OTBhC_ARIsAAU1yOX1_z1f1Bv208yuQW44AGacMbJ5sLz_T_FfCy-2aVER_pbipYAD4NYaAslSEALw_wcB
- Krajowy System e-Faktur – wszystko, co powinieneś wiedzieć. KSeF – jak będzie działać?* (2021). Pobrane z https://faktura.pl/lp/krajowy-system-efaktur/?gclid=Cj0KCQjw06OTBhC_ARIsAAU1yOWNf14bsrXEzhyST3COy-LHwUjFszQTuymcaALlwm-i5VSmcraBWcaAkmUEALw_wcB
- Krywan, T. (2022). *Wady i zalety stosowania ustrukturyzowanych faktur VAT*. Pobrane z <https://www.portalbr.pl/faktury-vat/wady-i-zalety-stosowania-ustrukturyzowanych-faktur-vat-4796.html>
- KSeF INSIGHT Standard*. (2021). Pobrane z <https://taxinsight.pl/produkty/ksef-standard/>
- Obowiązkowe faktury ustrukturyzowane. (2022). *Alert Podatkowy*, (4/2022). Pobrane z <https://www2.deloitte.com/pl/pl/pages/tax/articles/alerty-podatkowe/obowiazkowe-faktury-ustrukturyzowane-jednak-nie-dla-podmiotow-zagranicznych-zarejestrowanych-na-VAT-w-Polsce.html>
- Olejniczak, A. (2021). *Faktury ustrukturyzowane, fakturownia, vat, faktura*. Pobrane z <https://fakturownia.pl/blog/faktury-ustrukturyzowane-e-faktury-10-rzeczy-ktore-musisz-o-nich-wiedziec>

- Polska e-faktura B2B, zwana e-fakturą lub fakturą ustrukturyzowaną.* (2021). Pobrane z https://snitechnology.net/pl/polska-e-faktura-b2b/?gclid=Cj0KCQjw06OTBhC_ARIsAAU1yOWP5-pxFiK-K9htGHgQVi8Gsu1pDG_G3lbyr86SAgHH9yv2kN7V42NcaAriCEALw_wcB
- Rozporządzenie Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie listy innych ustrukturyzowanych dokumentów elektronicznych, które mogą być przesyłane za pośrednictwem platformy elektronicznego faktuowania służącej do przesyłania ustrukturyzowanych faktur elektronicznych oraz innych ustrukturyzowanych dokumentów elektronicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 856)
- System elliteq dla KSeF.* (2021). Pobrane z https://elliteq.pl/produkty/zarzadzanie-wysylkafaktur?gclid=Cj0KCQjw06OTBhC_ARIsAAU1yOX4rYHYaxCiqkTs3cMuYVE0EA98FE5tFh7tW15N9dMCEWsl3Z5brt8aAk5fEALw_
- Stoch-Mike, N. (2022). *Dla mikrofirm KSeF może być problematyczne.* Pobrane z <https://www.biznesinteria.pl>
- Szytko-Waszczyszyn, E. (2021). *Krajowy System e-Faktur – nowość.* Pobrane z <https://poradnik-przedsiębiorcy.pl/-krajowy-system-e-faktur>
- Ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o elektronicznym faktuowaniu w zamówieniach publicznych, koncesjach na roboty budowlane lub usługi oraz partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 1666)
- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2021 r., poz. 685 ze zm.)
- Ustawa z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 2076)
- Węgielska, A. (2021). *Faktury ustrukturyzowane od 1 stycznia 2022 r.* Gazeta Podatkowa nr 71 (1842) z dnia 2021-09-06. Pobrane z: <https://www.pit.pl/efaktura/faktury-ustrukturyzowane-od-1-stycznia-2022-r-1005963>
- Więńsko, A. i Wojciechowska, M. (2021). Nowe zasady faktuowania – faktury ustrukturyzowane. *Biuletyn Zespołu Doradztwa Podatkowego dla Instytucji Finansowych* (Komentarz eksperta). Pobrane <https://www2.deloitte.com/pl/pl/pages/tax/articles/podatki-w-branz-zy-finansowej-komentarze-ekspertow/nowe-zasady-faktuowania-faktury-ustrukturyzowane.html>
- Wróblewska, K., Michalak, W. i Weber, K. (2022). *E-faktury ustrukturyzowane w pytaniach i odpowiedziach.* Pobrane z https://www.ey.com/pl_pl/tax/e-faktury-ustrukturyzowane-w-pytaniach-i-odpowiedziach
- Zmiany w faktuowaniu od stycznia 2022 r.* (2022). Pobrane z <https://www2.deloitte.com/pl/pl/pages/webcasty/articles/zmiany-w-faktuowaniu-od-stycznia-2022-r-faktury-ustrukturyzowane-i-krajowy-system-e-Faktur.html>

STRUCTURED INVOICES IN BUSINESS TRANSACTIONS. BENEFITS AND CHALLENGES FOR ENTREPRENEURS

Abstract: The next stage in the process of digitization of the economy and tightening the tax system in Poland is the introduction by the Ministry of Finance of structured invoices (e-Invoices) via the KSeF portal. Using the new system from January 1, 2022 is voluntary, but from January 1, 2024, e-Invoices will be an obligatory solution. This means eliminating both paper and electronic invoices from the market. The aim of the research is to analyze the legal status and to identify benefits and obstacles to the use of e-Invoices in business transactions in Poland. The basic benefits of implementing the new system include: automation of invoicing and accounting processes, reduced waiting time for VAT refunds, and exemption of taxpayers from the obligation to archive invoices. In addition to the benefits, taxpayers also point to a number of challenges related to the new obligation, such as: developing new

procedures related to issuing and receiving e-invoices, the inability to correct and simplify the invoicing process, or additional accounting costs in small companies related to switching invoicing to accounting offices. According to taxpayers, adjusting the organization to the requirements of the National System of e-Invoices is one of the biggest digital challenges in the Polish tax system.

Keywords: structured invoice, National System of e-Invoices, benefits and challenges of introducing e-Invoices, logical structure of e-Invoices.